رئیس صندوق نوآوری و شکوفایی در گفت‌وگو با «ایران»:

صد در صد طرفدار انتشار لیست تسهیلات گیرندگان هستیم

گروه فناوری - صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری که براساس قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان فعالیت رسمی خود را با آغاز دولت تدبیر و امید شروع کرده است، اصلی‌ترین نهاد تأمین مالی نوآوری در کشور محسوب می‌شود که به شرکت‌های دانش‌بنیان تسهیلات و خدمات مالی و اعتباری ارائه می‌کند تا بتوانند نیازهای فناورانه کشور را مرتفع کنند. این صندوق براساس آمارهای منتشرشده از آذر ۹۷ تا پایان سال ۹۹ نزدیک به ۱۳ هزار میلیارد تومان خدمات مالی شامل تسهیلات و ضمانت‌نامه به شرکت‌های دانش‌بنیان اعطا کرده است. در این میان این سؤالات مطرح است که این تسهیلات و خدمات به چه شرکت‌هایی اعطا شده و آیا اعطای این تسهیلات اثربخشی لازم را داشته است؟ آیا در ارائه این خدمات تساوی و عدالت رعایت شده است و همه شرکت‌های مشمول به یک اندازه از تسهیلات این صندوق بهره برده‌اند در این راستا با علی وحدت، رئیس هیأت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری گفت‌وگویی کرده‌ایم که می‌خوانید:

■ یکی از انتقاداتی که به صندوق نوآوری و شکوفایی وارد شده این است که اسامی شرکت‌های تسهیلات‌گیرنده اعلام نشده و از سوی دیگر به شرکت‌هایی که از حالت دانش‌بنیانی خارج شده نیز تسهیلات ارائه شده است در این خصوص چه نظری دارید؟

معمولاً شبکه بانکی کشور در اعلام اسامی وام‌گیرندگان خود سخت‌گیری کرده و اسامی را منتشر نمی‌کند، اما اعتقاد شخصی بنده این است که اسامی تسهیلات‌گیرندگان از نهادهای عمومی (ازجمله صندوق نوآوری و شکوفایی که یارانه دولت در آن مشهود است و نرخ آن با نرخ تسهیلاتی که بانک‌ها ارائه می‌کنند متفاوت است) باید منتشر شود. به رغم اینکه مطالبه جدی هم از سوی نهادهای صنفی نشده بود اما ما درتلاشیم که مسیر را برای این امر نیز هموار کنیم. البته ما فهرست کامل دریافت‌کنندگان خدمات صندوق را همراه با اعداد و ارقام به نهادهای مرتبط مانند معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، شورای عالی انقلاب فرهنگی و نهادها و سازمان‌هایی که با حوزه نوآوری و فناوری مرتبط هستند، ارسال کرده‌ایم. گرچه تاکنون هیچ نهادی ما را از انتشار فهرست دریافت‌کنندگان خدمات منع نکرده است، اما در نظام بانکی و مالی کشور انتشار این فهرست‌ها مرسوم نیست و معمولاً شرکت‌هایی که تسهیلات می‌گیرند، مایل هستند که اسامی آنها محرمانه بماند و تنها ملاحظه ما هم تا کنون همین خواسته شرکت‌ها بوده است.

■ از نگاه شما بهتر است این لیست انتشار پیدا کند؟

صددرصد ما طرفدار انتشار لیست هستیم. از این جهت که هم شفاف‌سازی کنیم و هم اینکه بتوانیم عملکرد صندوق را در حوزه‌های مختلف بهتر نشان بدهیم. اخیراً درخواست‌هایی از صندوق نوآوری برای انتشار اسامی تسهیلات‌گیرندگان شده است که پس از استعلام از نهادهای نظارتی جمع‌بندی خواهیم کرد و امیدوارم بتوانیم اسامی را منتشر کنیم در مجموع ما در عرصه خدمات‌رسانی تلاش کرده‌ایم از کار سلیقه‌ای و تشخیصی که ممکن است موجبات فساد یا زمینه رانت را فراهم کند، پرهیز کنیم. بنابراین فرایندهایی ایجاد کرده‌ایم که شرکت‌ها براساس شاخص‌های مشخص و نه سلیقه بتوانند تسهیلات دریافت کنند. شرکت‌هایی که با صندوق نوآوری کار کرده‌اند می‌توانند شهادت بدهند که بجد دریافت خدمات از ما فرایندمحور است و نیاز به رابطه ندارد و صرفاً کافی است در سامانه غزال (سامانه مدیریت یکپارچه درخواست‌ها و فرایندهای ارائه خدمات صندوق نوآوری و شکوفایی) ثبت‌نام کنند و طبق فرایندی شفاف، مدارک خود را بارگذاری کنند تا پس از بررسی‌های تطبیقی و نه تشخیصی، به آنها تسهیلات ارائه شود. شرکت‌هایی می‌توانند از خدمات صندوق نوآوری استفاده کنند که طبق قانون، دانش‌بنیان باشند. در واقع مخاطب ما شرکت‌های دانش‌بنیان هستند. حال بعضی از استارتاپ‌های بزرگ و شناخته‌شده هم دانش‌بنیان هستند و می‌توانند مخاطب ما باشند. این نکته را هم باید در نظر گرفت که جامعه مخاطب صندوق شرکت‌های دانش‌بنیان هستند، اما تشخیص اینکه شرکتی دانش‌بنیان هست یا خیر، با صندوق نوآوری نیست و این ارزیابی در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری صورت می‌گیرد؛ پس ما نقشی در تأیید صلاحیت دانش‌بنیانی جامعه مخاطب خود نداریم.

■ آیا ارائه تسهیلات به این شیوه در کشورهای دیگر نیز مرسوم است؟

بله در همه کشورهای دنیا ارائه تسهیلات به‌صورت یارانه دولتی به شرکت‌های نوآور و فناور مطرح است و این‌گونه نیست که بگوییم ارائه وام‌های یارانه‌ای به این نوع شرکت‌ها امری مذموم است. در همه دنیا، دولت‌ها از شرکت‌های نوآور و فناور خود حمایت می‌کنند و ما هم در صندوق نوآوری این کار را به موجب و در چارچوب قانون انجام می‌دهیم. شرکت‌های نوآور و فناور، رقبای سرسختی در بازار دارند و دولت باید از آنها حمایت کند تا بازار مناسب برای محصولات آنها نیز فراهم شود تا بتوانند محصولات فناورانه خود را به فروش برسانند.

■ صندوق نوآوری و شکوفایی چه خدمات و تسهیلاتی را به شرکت‌های دانش‌بنیان ارائه می‌کند؟

در مجموع ما چهار خدمت اصلی به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور، ارائه می‌کنیم که شامل تسهیلات، ضمانت‌نامه، توانمندسازی و سرمایه‌گذاری می‌شود. فقط در بحث توانمندسازی از آذر ۹۷ تا پایان سال ۹۹ بیش از ۹هزار فقره خدمت ارائه کرده است که شامل آموزش، مشاوره، حمایت از شرکت‌ها برای حضور در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و... می‌شود و همگی اینها به‌صورت بلاعوض به شرکت‌ها ارائه می‌شود و در حوزه تسهیلات نیز طی آذر ۹۷ تا پایان سال ۹۹ بیش از ۴ هزار فقره تسهیلات به شرکت‌ها ارائه کرده‌ایم که مجموع قراردادشده آنها به ۸۵۰۰ میلیارد تومان می‌رسد و از این میزان تاکنون ۷۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شده است. این رقم بیش از ۸۰۷ برابر کل تسهیلات اعطاشده صندوق از سال ۹۲ تا آذر ۹۷ بوده است. گفتنی است در حوزه ضمانت‌نامه نیز نزدیک به ۲ هزار فقره ضمانت‌نامه با رقمی نزدیک به ۴ هزار میلیارد تومان صادر شده است که منجر به انعقاد ۲۰ هزار میلیارد تومان قرارداد میان شرکت‌های دانش‌بنیان با دستگاه‌های اجرایی و کارفرمایان غیردولتی آنها شده است.

در تمام مدتی هم که از استقرار هیأت عامل سوم صندوق نوآوری می‌گذرد، روی موضوع بازاریابی خدمات تأکید کردیم، یعنی خودمان به سراغ شرکت‌ها رفتیم تا خدمات خود را به آنها معرفی کنیم، در این راستا علاوه بر تبلیغات در فضای مجازی، کارشناسان ما به شهرها و استان‌ها، دانشگاه‌ها و میان اصناف مختلف رفتند و خدمات صندوق را به آنها معرفی کردند. بنابراین اینگونه نیست که گفته شود لیست سیاهی وجود دارد و صرفاً یکسری از شرکت‌ها می‌توانند از خدمات و تسهیلات صندوق نوآوری استفاده کنند. در اصل باید گفته شود در صندوق به روی همه شرکت‌ها باز است و تنها شرط استفاده از خدمات صندوق نوآوری نیز دانش‌بنیان‌بودن شرکت است و صلاحیت دانش‌بنیانی شرکت‌ها را نیز معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اعطا می‌کند و دست ما نیست.

■ تاکنون چه میزان سرمایه‌گذاری روی طرح‌های فناورانه از سوی صندوق نوآوری و شکوفایی انجام شده است؟

بسیاری از کارآفرینان و شرکت‌های نوپا در بدو ورود به بازار و ارائه محصول، نیاز به سرمایه‌گذاری خطرپذیر دارند؛ به این معنا که یک سرمایه‌گذار باید در سود و زیان طرح‌ها با شرکت‌های نوپا شریک شود، نه اینکه از جایی وام بگیرند؛ اما حتی در کشورهای پیشرفته، تقاضا برای وام به مراتب بیش از تسهیلات است. مثلاً در سازمان کسب‌وکارهای کوچک امریکا که نهادی مشابه صندوق نوآوری و شکوفایی است، نسبت تسهیلات به سرمایه‌گذاری ۱۲ برابر است؛ این رقم در کشوری مانند کانادا ۲۵ برابر است. در ایران هم شرکت‌ها به تسهیلات تمایل بیشتری دارند تا سرمایه‌گذاری خطرپذیر که دلیل آن هم به تورم‌های بالای ۲۰ درصد و جهش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی برمی‌گردد و این مسائل موجب شده جذابیت شریک‌گزینی برای سرمایه‌گذاری در ایران کاهش یابد. به‌همین خاطر تسهیلات، خدمت مطلوب‌تری برای شرکت‌ها محسوب می‌شود. با وجود اینکه پیشتر نرخ سرمایه‌گذاری در صندوق نوآوری و شکوفایی تقریباً صفر بوده است، اما در دوره استقرار هیأت عامل سوم صندوق، ما به نسبت‌های جهانی در زمینه سرمایه‌گذاری نزدیک شده‌ایم.

■ سیاست اصلی در صندوق نوآوری حول چه محوری است؟

ما در صندوق نوآوری یک سیاست اصلی را برگزیدیم و آن این است که به‌صورت مستقیم در طرح‌های فناورانه سرمایه‌گذاری نکنیم. یعنی دولت (صندوق نوآوری) شریک یک شرکت کوچک فناور نشود، چون کار غلطی است، چرا که ممکن است فردا رئیس صندوق یا سیاست‌های آن تغییر کند و با این تغییر، به آن شرکت آسیب وارد شود. با این هدف VC غیرمستقیم یا «هم‌سرمایه‌گذاری» را به‌عنوان سیاست خود برگزیدیم. در حال حاضر نیز دو نوع نهاد را به‌عنوان عاملان سرمایه‌گذاری انتخاب کرده‌ایم؛ یکی صندوق‌های پژوهش و فناوری و دیگری شتاب دهنده‌های دانش‌بنیان. رویه هم این‌گونه است که اگر یکی از عاملان سرمایه‌گذاری با یک شرکت دانش‌بنیان یا استارتاپ به تفاهم برسد که یک واحد سرمایه‌گذاری روی آن طرح انجام دهد، صندوق نوآوری به اعتماد سرمایه‌گذاری آن عامل بخش خصوصی، تا چهار واحد سرمایه خود را می‌آورد. برای مثال اگر صندوق پژوهش و فناوری تجهیزات پزشکی به‌عنوان سرمایه‌گذار خصوصی در یک طرح فناورانه یک میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کند، صندوق نوآوری و شکوفایی تا چهار میلیارد تومان در آن طرح هم‌سرمایه‌گذاری کرده و کل فرایند کار را به عامل واگذار می‌کند و دیگر دولت مداخله‌ای در اجرای پروژه، مدیریت شرکت و مسائل مالی آن نخواهد داشت.

تا الان ۱۲۲ طرح فناورانه سرمایه‌پذیر به صندوق نوآوری واصل شده که برای اجرای ۴۸ طرح، مبلغ ۶۲۵ میلیارد تومان به صندوق‌های پژوهش و فناوری به‌عنوان عامل سرمایه‌گذاری اعتبار اختصاص پیدا کرده است. همچنین تا پایان سال ۹۹ با ۴ شتاب دهنده قرارداد هم‌سرمایه‌گذاری منعقد کردیم تا روی تیم‌ها و استارتاپ‌های کوچک سرمایه‌گذاری کنند. پس این مسیر باز است و بجد در حال پیگیری آن هستیم.

■ یکی از انتقادها به این صندوق این است که به شرکت‌ها و استارتاپ‌های بزرگ تسهیلات کلان ارائه می‌کند و این رویه درباره شرکت‌های کوچک رعایت نمی‌شود.

باید متذکر شوم استارتاپ‌های بزرگی که دانش‌بنیان هستند، می‌توانند از خدمات و تسهیلات صندوق نوآوری استفاده کنند و این حق را دارند، اما ما به شکل هم‌سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاری خطرپذیر به آنها کمک نمی‌کنیم. البته سقف تسهیلات صندوق برای هر شرکت ۵۰ میلیارد تومان است که برای دریافت این تسهیلات، این شرکت‌ها به بانک‌ها هدایت می‌شوند تا از منابع اهرمی صندوق نزد شبکه بانکی استفاده کنند؛ ما صرفاً تا ۶ درصد یارانه سود به آنها می‌دهیم، پس مداخله صندوق در اعطای وام به این شرکت‌ها در این حد است. سکوک نوآوری نیز خدمتی برای شرکت‌هایی است که کاملاً رشد کرده‌اند و نیازمند منابع هنگفت در قالب تسهیلات برای جهش هستند.

این نشان می‌دهد ما در کنار وظیفه‌ای که در تقویت شرکت‌های کوچک داریم، از شرکت‌های بزرگ نیز غافل نشده‌ایم. برای مثال بسیاری از این شرکت‌ها که در حوزه حمل‌ونقل مسافر، فروش بلیت و رزرو هتل و... پیشگام بودند، در ابتدای شیوع کرونا بشدت آسیب دیدند و لازم بود که دولت از آنها حمایت کند. مگر چند شرکت پیشگام در این زمینه وجود داشت؟ اگر این شرکت‌ها آسیب جدی می‌دیدند، الگوهای موفق آسیب می‌دیدند؛ بنابراین ما باید از این شرکت‌ها حمایت می‌کردیم که همه این ابزارها نیز به‌همین منظور ایجاد شده است.

■ در حوزه بورس چه راهکارهایی برای حمایت از شرکت‌های فناور پیش‌بینی کرده‌اید؟

در کنار ابزار هم‌سرمایه‌گذاری، با کمک سازمان بورس، تلاش کردیم که در تأسیس «صندوق‌های جسورانه بورسی» مشارکت کنیم. پیشتر ۸ صندوق با سرمایه ۲۲۵ میلیارد تومان در کشور وجود داشت، اما با مشارکت ۴۰ درصدی صندوق نوآوری در تأسیس این صندوق‌ها، ۷ صندوق دیگر با سرمایه ۹۰۰ میلیارد تومان نیز تأسیس شد. من اعتقاد دارم امسال، سال رشد صندوق‌های جسورانه بورسی است و تأثیرگذاری جدی‌تری در اکوسیستم خواهند داشت. پیشتر ۸ صندوق جسورانه بورسی ورود موفقی به سرمایه‌گذاری در طرح‌های فناورانه و نوآورانه نداشتند و کل عملکردشان مشارکت در حداکثر ۵ طرح بود و استفاده مفیدی از این ابزار مترقی نشده بود، اما امیدواریم با ورود صندوق نوآوری به این حوزه، شاهد تغییرات شگرفی در این زمینه باشیم.

همچنین ابزار دیگری با عنوان «اوراق صکوک نوآوری» در سازمان بورس و اوراق بهادار به تصویب رسیده که مختص شرکت‌های بزرگ است؛ شرکت‌هایی که نیازمند منابع زیادی هستند. در این رویه صندوق نوآوری و بانک‌ها به‌عنوان رکن ضامن عمل می‌کنند تا شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند اوراق را منتشر و از بورس، منابع لازم را جذب کنند. هم‌اکنون ۵ شرکت کاندیدا شده‌اند و مراحل قانونی لازم را در سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک‌ها سپری می‌کنند؛ صندوق نوآوری نیز نقش تأمین‌کننده بخشی از هزینه‌های ابتدایی ورود به این فرایند را برعهده دارد.

ابزار «تأمین مالی جمعی» نیز در فرابورس ایجاد شده و از طریق آن طرح‌های فناورانه می‌توانند منابع مورد نیاز خود را با مشارکت مردم تأمین کنند. هم‌اکنون ۵ سکو مجوز لازم برای اعلام فراخوان‌های شرکت‌های متقاضی را دریافت کرده‌اند. صندوق نوآوری ۸۰ درصد آورده نقدی سرمایه‌گذاران حقیقی برای مشارکت در پروژه‌های دانش‌بنیان را تضمین می‌کند. برای ترویج این خدمت بزودی مسابقه تلویزیونی «کارویا» توسط صندوق در یکی از شبکه‌های سیما اجرا می‌شود.

نیم‌نگاه

■ صد در صد ما طرفدار انتشار لیست هستیم. از این جهت که هم شفاف‌سازی کنیم و هم اینکه بتوانیم عملکرد صندوق را در حوزه‌های مختلف بهتر نشان بدهیم. اخیراً درخواست‌هایی از صندوق نوآوری برای انتشار اسامی تسهیلات‌گیرندگان شده است که پس از استعلام از نهادهای نظارتی جمع‌بندی خواهیم کرد

■ یکی از انتقاداتی که برخی از شرکت‌های دانش‌بنیان مطرح می‌کنند، طول مدت بازپرداخت تسهیلات است. در حالی که معمولاً زمان بازدهی و به ثمر نشستن فعالیت‌های فناورانه بین ۵ تا ۷ سال است. برای این منظور راهکاری پیش‌بینی کرده‌اید؟

اعطای تسهیلات در صندوق طرح‌محور است؛ یعنی این‌گونه نیست که بگوییم به هر شرکت ۵۰۰ میلیون وام می‌دهیم و حتماً باید در ۳۶ قسط آن را بازپرداخت کند. ما بسته به زمان آغاز طرح، زمان رسیدن به محصول و بازاریابی، بازپرداخت را زمان‌بندی می‌کنیم. بنابراین دوره بازپرداخت تسهیلات برای همه شرکت‌ها و طرح‌ها یکسان نیست و متفاوت در نظر گرفته می‌شود. مثلاً برای پلتفرم‌ها تا ۵ سال نیز زمان بازپرداخت تسهیلات را در نظر گرفته‌ایم.

■ برخی در بخش خصوصی گلایه دارند که خروجی‌های صندوق قابل سنجش نیست و بهتر بود صندوق به جای اعطای تسهیلات به طرح‌های استارتاپ‌ها روی طرح‌های آنها سرمایه‌گذاری جسورانه انجام می‌داد شما این گلایه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ما راه‌ها را مسدود نکرده‌ایم. در عین حال حمایت‌های واسطه‌ای صندوق همچنان ادامه دارد و این کار از طریق صندوق‌های جسورانه بورسی، حمایت از صندوق‌های پژوهش و فناوری به شکل تسهیلات، اعطای خط اعتباری و اعطای خط اعتباری سرمایه‌گذاری و همچنین شتاب‌دهنده‌ها (۱۰ نوع خدمت) انجام می‌شود.

ما در صندوق نوآوری طیف وسیعی از مخاطب با طیف بزرگی از خدمات (۶۰ خدمت) را داریم، یعنی برای هر شرکتی از هر صنفی به شرط دانش‌بنیانی خدمت خاصی ارائه می‌کنیم. اصولاً یکی از جامعه مخاطبان مهم ما همین نهادهای واسطه هستند که سعی داریم حداکثر حمایت را از آنها داشته باشیم. در حوزه اعطای تسهیلات به‌صورت مستقیم هم راه را نبسته‌ایم. یعنی ممکن است به هر دلیلی شرکتی تمایل به استفاده از خدمات صندوق‌های پژوهش و فناوری نداشته باشد و به همین خاطر می‌تواند از تسهیلات مستقیم صندوق نوآوری استفاده کند. اثربخشی این تسهیلات نیز کاملاً مشخص است و اگر کسی مطلبی درباره اثربخش‌نبودن این تسهیلات می‌گوید، حرف درستی نزده و باید مستدل صحبت کند. برابر آمارها با اعطای تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی، ۴۹۹ محصول جدید با اشتغالزایی بالا و صرفه‌جویی ارزی ایجاد شده است. توصیه می‌کنم منتقدان، گزارش اثربخشی تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی از آذر ۹۷ تا پایان سال ۹۹ را مطالعه کنند تا از نزدیک در جریان میزان اثربخشی و نیز تنوع محصولات تولیدشده با استفاده از این تسهیلات قرار بگیرند. کل تسهیلاتی که صندوق نوآوری طی سال‌های ۹۲ تا آذر ۹۷ به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور ارائه کرده است زیر هزار میلیارد تومان بوده است، اما این رقم از بعد از آذر ۹۷ تا پایان سال ۹۹ به حدود ۱۳ هزار میلیارد تومان رسیده است که این یک جهش بزرگ را نشان می‌دهد.

حتی اگر روند مطالبات واخواستی را که در گزارش صندوق به آن اشاره شده است، نگاه کنید می‌بینید که این رقم در حدود یک درصد است، در حالی که این رقم در شبکه بانکی به حدود ۱۲ درصد می‌رسد که این نشان از خوش حساب‌بودن شرکت‌های دانش‌بنیان دارد و حتی این شرکت‌ها به بهترین جامعه مخاطبان بانک‌ها نیز تبدیل شده‌اند که برای ما مایه عزت و آبرو است. نکته مهمی که حتماً باید به آن توجه داشت این است که اگر ما در دوره کرونا در زمینه تولید و تأمین تجهیزات پزشکی نظیر ونتیلاتور، اکسیژن‌ساز، ماسک، کیت‌های تشخیصی و... هیچ مشکلی نداشتیم، بخشی از آن مدیون تسهیلاتی است که صندوق نوآوری و شکوفایی آن هم طی دو هفته پایانی سال ۹۸ به شرکت‌های تولیدکننده اعطا کرد، لذا در بخش اثرگذاری تسهیلات باید این موارد را هم دید.

■ صندوق نوآوری و شکوفایی در تسهیلگری و تکمیل نظام تأمین مالی نوآوری، چه اقداماتی انجام داده است؟

اگر چشم‌انداز و راهبرد صندوق نوآوری را مرور کنیم، می‌بینیم که سه نسل برای صندوق پیش‌بینی شده است؛ نسل اول که طی آن شرکت‌ها با مراجعه مستقیم به صندوق تسهیلات دریافت می‌کردند. اما در نسل دوم صندوق برای حمایت و خدمت‌رسانی به شرکت‌های دانش‌بنیان، روی همکاری شبکه پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، شتاب دهنده‌ها و... نیز حساب می‌کند. در کنار اینها ما در صندوق معتقد بودیم که باید نظام تأمین مالی نوآوری هم شکل بگیرد. ما در نظام پایین‌دست، هم‌اکنون ۶۰ صندوق پژوهش و فناوری داریم، یعنی علاوه بر اینکه در همه استان‌ها یک صندوق ایجاد شده است، در کنار دانشگاه‌های مهم کشور نظیر تهران، شریف، امیرکبیر، مدرس و... و همچنین در حوزه‌های تخصصی مهم مثل نفت و گاز، فناوری اطلاعات و ارتباطات، کشاورزی، نانو و تجهیزات پزشکی یک صندوق داریم. کار این صندوق‌ها به‌عنوان عامل تسهیلات صندوق نوآوری، رسیدگی به درخواست شرکت‌های دانش‌بنیانی است که حداکثر به ۵۰۰ میلیون تومان تسهیلات نیاز دارند. پیشتر همه شرکت‌های دانش‌بنیان مستقیماً به صندوق نوآوری مراجعه می‌کردند و لذا صف طویلی پشت در صندوق تشکیل می‌شد و همین مسأله باعث طولانی‌شدن فرایندها و در نتیجه نارضایتی شرکت‌ها می‌شد. اما کاری که ما انجام دادیم این بود که بواسطه این صندوق‌های پژوهش و فناوری و با اعطای تسهیلات و خط اعتباری، نیازهای پایین‌دست را در کنار خودشان و در کنار دانشگاه و پارک‌های علم و فناوری خودشان رفع کردیم. در بالادست نیز بورس و بانک‌ها را داریم. همه این ابزارها را ما طی این دو سالی که از فعالیت هیأت عامل سوم صندوق نوآوری سپری می‌شود راه‌اندازی کرده‌ایم.

تا پیش از آذر ۹۷ در مجموع ۲۹ صندوق پژوهش و فناوری در کشور وجود داشت، اما امروز این رقم به ۶۰ صندوق رسیده است. سرمایه این صندوق‌ها نیز از ۷۸ میلیارد تومان به ۸۰۰ میلیارد تومان رسیده است. صندوق‌های پژوهش و فناوری در دوره سوم هیأت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی در مجموع ۱۲۴۰ میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور اعطا کرده‌اند که این میزان به اندازه کل عملکرد قبلی‌شان بوده است. در حوزه ارائه ضمانت‌نامه نیز مجموع عملکردشان در دوره اخیر ۲.۳ برابر و در حوزه سرمایه‌گذاری نیز ۵.۵ برابر عملکرد قبلی بوده است. همه این اثربخشی‌ها مدیون ارتقای نظام تأمین مالی نوآوری است که صندوق نوآوری و شکوفایی در دوره سوم استقرار هیأت عامل خود دنبال کرده است.

در بحث همکاری با نظام بانکی نیز باید عنوان کنم که هم‌اکنون دفتر نوآوری ۱۱ بانک عامل در ساختمان صندوق نوآوری و شکوفایی راه‌اندازی شده است که این دفاتر با تمام شعب بانک متبوع خود در کشور در تماس هستند و به شرکت‌هایی که صندوق معرفی می‌کند، خدمات ارائه می‌کنند. مجموع تسهیلات و ضمانت‌نامه‌هایی که بانک‌ها از آذر ۹۷ تا پایان سال ۹۹ به شرکت‌های دانش‌بنیان ارائه کرده‌اند بیش از ۸۶۰۰ میلیارد تومان است.

وزیر ارتباطات:

فضای مجازی زیر ساخت پیشرفت کشور و مقابله با مافیا است

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به‌منظور شرکت در آیین دسترسی روستاهای بالای بیست خانوار استان یزد به شبکه ملی اطلاعات، وارد این استان شد. به‌گزارش «ایران» محمدجواد آذری جهرمی روز گذشته برای افتتاح پروژه‌های روستایی استان یزد با استقبال محمد علی طالبی استاندار این استان و جمعی از مدیران استانی وارد استان یزد شد. وزیر ارتباطات در این سفر یک روزه به استان یزد در آیین دسترسی تمام روستاهای بالای بیست خانوار این استان به شبکه ملی اطلاعات شرکت می‌کند. آذری جهرمی در این مراسم پروژه‌های دسترسی روستاهای شهرستان اردکان و بافق را به‌صورت ویدئو کنفرانس افتتاح می‌کند. وی در ادامه سفر یک روزه خود به استان یزد از کارخانه کابل‌های مخابراتی شهید قندی بازدید و طرح‌های جدید تولیدی این کارخانه را افتتاح می‌کند. وزیر ارتباطات در این سفر گفت فضای مجازی محدود به رسانه نیست؛ زیرساخت پیشرفت کشور، اشتغال و همچنین پیشگیری از فساد و مقابله با مافیاهاست وی در ادامه افزود: برخی اظهارنظرهای افراد در ایام انتخابات، حاکی از وقوع یک تحول بزرگ درونی در کوتاه مدت است که البته باید به فال نیک گرفت و استقبال کرد به هر حال به جای توجه به مفاهیم سطحی فضای مجازی، امیدوارم در روزهای آینده برنامه و حرف های دقیق تری از کاندیداها در مورد توسعه اقتصاد دیجیتال منتشر شود.

به صورت تصادفی از سوی سربازان امریکایی

اطلاعات تسلیحات هسته ای در اروپا فاش شد

براساس گزارش جدید سربازان امریکایی هنگام استفاده از اپ‌های فلش کارت به‌طور اتفاقی اطلاعات مربوط به تسلیحات هسته‌ای این کشور را فاش کردند. به‌گزارش مهر سربازان امریکایی مستقر در انبارهای تسلیحات هسته‌ای این کشور در اروپا از اپ‌های فلش کارت برای حفظ و به یادآوردن پروتکل‌های امنیتی پیچیده و طولانی استفاده کرده‌اند؛ در نتیجه اطلاعات محرمانه به طور تصادفی در فضای آنلاین فاش شده است.

طبق این گزارش پرسنل نظامی اپ‌هایی مانند Chegg Prep، Quizlet و Cram را برای حفظ کردن کدها، اصطلاحات و حتی وضعیت انبارهای هسته‌ای به کار برده‌اند، هرچند کشورهای اروپایی به طور کلی از تأیید یا حذف اماکن ذخیره تسلیحات هسته‌ای امریکا در مرزهای بومی خود سر باز می‌زنند، اما بیشتر اوقات اسناد افشا شده، تصاویر و اظهار نظرهای مقامات بازنشسته، مهر تأییدی بر وجود چنین تسلیحاتی است. فوئک پوستما نویسنده این گزارش توضیح می‌دهد محققان با جست‌وجوی اصطلاحات خاص مربوط به مقرهای هسته‌ای توانسته اند فلش کارت‌های متعلق به سربازان امریکایی را ردیابی کنند؛ در نتیجه تحقیقات آنها فلش کارت‌هایی حاوی اطلاعاتی درباره چند مقر هسته‌ای در سراسر اروپا از جمله در آلمان، هلند و ترکیه یافت شد؛ یکی از ۷۰ فلش کارت ردیابی شده با عنوان Study! تعداد تسلیحات هسته‌ای را در مقر هوایی Volkel در هلند فاش کرده است. این درحالی است که این اطلاعات از سوی دولت هلند محرمانه اعلام شده بود؛ برخی فلش کارت‌های دیگر نشان می‌دهد سربازان در واکنش به هشدارهای مختلف چه اقداماتی باید انجام دهند یا دوربین‌های امنیتی در انبارها در چه اماکنی قرار دارند.

طبق اطلاعات موجود قدمت برخی از این فلش کارت‌ها به سال ۲۰۱۳ می‌رسد و جدیدترین موارد ردیابی شده به آوریل ۲۰۲۱ میلادی تعلق دارد. به نوشته ورج، از آنجا که برخی سربازان امریکایی فراموش کرده بودند تنظیمات این اپ‌ها را در وضعیت «خصوصی» قرار دهند، نام کاربری و تصاویرشان برای عموم آشکار بود، البته هنوز مشخص نیست چرا سربازان از اپ‌های آموزشی برای یادآوری اطلاعات محرمانه استفاده کرده‌اند. پوستما چند هفته قبل از انتشار این گزارش با مقامات وزارت دفاع، ناتو و اروپا تماس گرفت و اعلام کرد فلش کارت‌های حاوی اطلاعات حساس حذف شده‌اند.

از نوع دیگر

تشدید مقابله فیس بوک با انتشار اخبار جعلی

میترا جلیلی - فیس‌بوک اقداماتی سختگیرانه‌تر برای مقابله با انتشار اخبار جعلی بر این پلتفرم انجام خواهد داد تا مانع آسیب جدی کاربران شود و ازسوی دیگر ازاین پس کاربران را آگاه‌تر می‌کند تا با چشم بازتری صفحات فیس‌بوک را دنبال کنند. این شبکه اجتماعی قرار است ازاین پس کاربران را آگاه سازد که چنانچه در حال ارتباط گرفتن با محتوایی هستند، مطمئن باشند که پیش از این توسط ابزارهای حقیقت یاب مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین فیس‌بوک اعلام کرده است دربرابر افرادی که به دفعات اقدام به انتشار اخبار نادرست و جعلی می‌کنند ساکت نمانده و برخورد جدی با آنها خواهد داشت. فیس‌بوک اعلام کرد که جریمه‌هایی همچون محدود کردن دسترسی به حساب کاربری را اعمال خواهد کرد و در صورت تکرار موضوع، برخورد شدیدتر خواهد بود و اکانت کلاً مسدود می‌شود.

فیس‌بوک در یک پست وبلاگی اعلام کرده است که با اخبار گمراه کننده و غلط درباره کووید۱۹ و واکسن، تغییرات آب و هوایی، انتخابات یا هر موضوع دیگری که می‌تواند ذهن کاربران را مشوش کند، مقابله خواهد کرد. ما با چنین تلاش هایی، می‌خواهیم مطمئن شویم که تعداد افراد کمتری با اخبار جعلی و غلط روی اپلیکیشن ما مواجه می‌شوند. در همین راستا درصورتی که یک اکانت شخصی در فیس‌بوک به‌طور مداوم محتواهایی را انتشار دهد که توسط ابزارهای حقیقت یاب این شبکه اجتماعی به‌عنوان اخبار نادرست و اطلاعات جعلی شناخته شود، از انتشار همه پست‌های چنین اکانت شخصی در نیوزفید فیس بوک ممانعت خواهد شد. به بیان دیگر فیس بوک مدعی است که حضور پست‌های دروغ در نیوزفید فیس‌بوک روند کاهشی چشمگیری داشته است. این غول رسانه‌های اجتماعی همزمان یک ابزار هشدار جدید را راه‌اندازی می‌کند که به کاربران اجازه می‌دهد در صورت تعامل با محتوایی که پیش از این توسط یک ابزار حقیقت یاب مورد بررسی قرار گرفته و رتبه‌بندی شده است، مطلع شوند. در حال حاضر وقتی کاربران می‌خواهند محتوایی را در فیس‌بوک به اشتراک بگذارند، این شبکه اجتماعی به آنها اطلاع می‌دهد که کمی بعد یک تیم یا ابزار بررسی کننده واقعیت‌های این محتوا را درجه‌بندی می‌کنند اما ازاین پس، اعلان‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که درک این مسأله آسان‌تر شود. فیس‌بوک درواقع می‌خواهد قبل از اینکه کاربر صفحه یا پستی را لایک کند، به وی آگاهی دهد تا بداند که محتوای این صفحه چندین بار مورد بررسی ابزارهای حقیقت یاب قرار گرفته است بنابراین با احتیاط بیشتری پست‌های این صفحه فیس‌بوکی را لایک کنند. این اعلان می‌تواند شامل دلایل رد ادعای مطرح شده در پست فیس‌بوک باشد که در این صورت، درخواست صاحب اکانت فیس‌بوک برای به اشتراک گذاشتن محتوا با کاربران فالوئر هم پذیرفته نمی‌شود. کاربران همچنین می‌توانند اطلاعات بیشتری را مشاهده کنند ازجمله اینکه جست‌وجوگرها و ابزارهای حقیقت‌یاب، برخی از پست‌های به اشتراک گذاشته شده توسط صفحه را پرچم‌گذاری کرده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد چنین صفحه فیس‌بوکی شامل اطلاعات نادرست است. علاوه بر آن، یک لینک برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد برنامه حقیقت یاب این پلتفرم ارائه می‌شود تا اطلاعات کاربر افزایش یابد. این موضوع به کاربران کمک می‌کند تا در مورد اینکه آیا می‌خواهند صفحه را دنبال کنند تصمیمی آگاهانه و درست بگیرند و کمتر در معرض اخبار جعلی و اطلاعات غلط قرار بگیرند.